

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	30520 Садівництво та виноградарство
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	203 Садівництво та виноградарство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30520
Назва ОП	Садівництво та виноградарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	203 Садівництво та виноградарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Лавренко Сергій Олегович, Шульга Сергій Юрійович, Іщенко Ірина Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.06.2020 р. – 17.06.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://plodo.udau.edu.ua/ua/navchannya/op-203-sadivnictvo-ta-vinogradarstvo/pershij-riven-vishhoi-osviti-bakalavr.html
Програма візиту експертної групи	https://drive.google.com/file/d/1P5U65_ryBmt3kxy4o7UPL_mLzXB5dwuR/view

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час роботи експертної групи призначеної Наказом № 954-Е ID 30520 для акредитації ОП «Садівництво та виноградарство» в УНУС за освітнім ступенем бакалавр підтверджено і доповнено факти відомостей самооцінювання викладені закладом. Представлені в акредитаційній справі документи, а також вивчені під час експертизи докази дозволяють зробити висновок, що підготівка фахівців здійснюється на рівні, який відповідає вимогам стандарту і очікуванням здобувачів вищої освіти від освітньої програми. ОП «Садівництво та виноградарство» розроблено у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти із галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство» першого (бакалаврського) рівня затвердженого наказом МОН України № 1067 від 29.10.2018 р. Освітній процес за ОП забезпечує отримання здобувачами освітнього ступеня «бакалавр» необхідних фахових компетентностей у сфері садівництва, ягідництва, овочівництва та виноградарства, що дозволяє випускникам бути конкурентоспроможними на вітчизняному та міжнародному ринках праці. Освітня програма має практичну орієнтованість та враховує всі сучасні аспекти організації, функціонування та розвитку сучасних технологій у садівництві, овочівництві та виноградарстві в умовах інтеграції до міжнародного торгового простору і вимог до якості продукції. Освітня програма сприяє розвитку у здобувачів вищої освіти спеціальних професійних (технологічних), організаційних, комунікаційних та соціальних навичок здобувачів вищої освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильними сторонами освітньої програми є: поєднання теоретичного навчання зі значною практичною підготовкою (частина практичних занять проводиться безпосередньо на об'єкті вивчення (плодові, ягідні, овочеві культури чи виноград, як у відкритому так і закритому ґрунті) – об'єкти та предмет вивчення, знаходяться у кроковій доступності до аудиторного фонду; позитивною практикою є залучення до занять роботодавців, екскурсії на підприємства, що підвищує якість рівня практичної підготовки випускників та виконуваних ними курсових, дипломних робіт, звітів з практики тощо; використання при викладанні дисциплін поєднання технічних засобів та інноваційних методів навчання; наявність каталогу елективних дисциплін на сайті університету; діє комплекс заходів, щодо запобігання конфліктних ситуації; працює психологічна служба «Довіра»; діє Кодекс академічної доброчесності; прослідковується студентоцентризований підхід у навчанні здобувачів вищої освіти. Учасники освітнього процесу (викладачі та здобувачі) за ОП «Садівництво та виноградарство» мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької, наукової, культурної, спортивної діяльності в межах освітньої програми та необхідних для розвитку soft skills здобувачів вищої освіти. Нормативні документи з регулювання всіх питань діяльності університету в цілому та зокрема за ОП в повному обсязі охоплюють питання, що потребують регулювання для забезпечення функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

До слабких сторін освітньої програми належить: недостатньо документально виражена існуюча унікальність ОП, яку можна побачити лише при перебуванні в закладі, тому рекомендуємо в особливостях ОП акцентувати увагу на плодкових, овочевих культурах і винограду та інноваційних технологіях їх вирощування для умов всієї території України. Також варто врахувати досвід аналогічних іноземних ОП. Дещо упорядкувати та зробити більш зручним для студентів існуючий каталог елективних дисциплін, створити преамбулу, яка б давала можливість здобувачеві освіти абсолютно самостійно, без будь чийої допомоги, здійснювати свій вибір, адже створений навчальний план за освітньою програмою дає здобувачеві освіти повну свободу у виборі дисциплін вибіркового блоку.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Вивчення цілей ОП засвідчує існуючий взаємозв'язок з місією, стратегічною метою та стратегічними напрямками, які задекларовані в Стратегії розвитку Уманського НУС, схваленою вченою радою Уманського НУС (пр. №2 від 26.11.2015 р. (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Strategiya-rozvitku-Umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva.pdf>)). Місією Університету є підготовка фахівців, здатних до практичної реалізації отриманих знань у науці та виробництві; розвиток творчого наукового потенціалу молоді, що базується на принципах гуманності й толерантності, демократизації, практичності; виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота української держави з високими духовними якостями. Пріоритетом УНУС в освіті є інтелектуальна та творча діяльність, направлена на підготовку конкурентоспроможних фахівців, генеруванні нових знань, інноваційних ідей та створення еколого безпечних технологій; підготовці професіоналів, що вміють комплексно поєднувати дослідницьку, проектну та підприємницьку діяльність і забезпечувати позитивні зміни в економіці, екології та соціальній сфері держави це перекликається з метою задекларованою в ОП: Формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь і навичок для професійної діяльності у сфері плодівництва, овочівництва та виноградарства і вирішення спеціалізованих практичних проблем аграрного виробництва. Але дещо не чітко виражена складова, що стосуються «виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота української держави з високими духовними якостями». Також недостатньо висвітлена наявна унікальність ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

На підставі відомостей про самооцінювання ОП, наданих ЗВО документів, а також проведених зустрічей під час акредитаційного виїзду експертна група пересвідчилася, що залучення стейкхолдерів є дійсним і постійним при перегляді та формуванні освітніх програм. У процесі постановки цілей та формулювання програмних результатів навчання ОП було виявлено та враховано пропозиції здобувачів вищої освіти згідно концепції студентоцентрованого підходу в освітньому процесі. Відділом моніторингу якості освіти проводиться он-лайн опитування здобувачів вищої освіти <https://mon.udau.edu.ua/ua/novini/monitoring-ocinyvannya-zdobuvachami-vishhoi-osviti-yakosti-provedennya-osvitnogo-procesu-v-umanskomu-nus.html>, а також проводиться обговорення ОП студентським активом факультету, що підтверджується відповідними витягами з протоколів <https://drive.google.com/file/d/17OotQ4FtzTpWXiI9kEJ-8cOmUwmG2lJb/view>, що дає змогу виявити найбільш актуальні проблеми, та запити студентів, щодо ОП «Садівництво та виноградарство». В процесі розробки ОП «Садівництво та виноградарство» освітнього ступеня бакалавр розробниками було отримано пропозиції потенційних роботодавців у вигляді відгуків від ТОВ «Сіріус-Агро» <https://drive.google.com/open?id=1LoEAiSCkwdiscpNbtT2Kbul9cuIfiH2Z3>, ФГ «Партнер 2016» <https://drive.google.com/open?id=1Q3tGcnNjDR1jhSluV5Z-UAxyn3SopEnA>, ФГ «Родина Неофіти» <https://drive.google.com/open?id=1TurCZZ8wg4nAoZkEDpqi4tJGVto3sou>, ТОВ «Сади Дніпра» https://drive.google.com/file/d/1lj8XM6_nBwliFWiL4UdQuClRohXI3ykG/view?usp=sharing. Так у відгуку ФГ «Партнер 2016» вказано на доцільність введення до програми підготовки бакалаврів дисципліни з вирощування органічної продукції, та висвітлено значення виробничої практики, при цьому у всіх відгуках відзначається значимість практичної підготовки, яка є значною складовою ОП, також у відгуках є пропозиції щодо посилення агрохімічної складової дисциплін («Сади Дніпра»). У кожному з отриманих відгуків працедавці відзначали, що фахівці за ОП «Садівництво та виноградарство» є, та будуть затребуваними на ринку праці у зв'язку зі значним розширенням площ під плодоягідними, овочевими культурами та виноградом. Ці пропозиції враховані при розробці робочих програм відповідних дисциплін. Окрім зазначеного проведення опитування фокус-групи працедавців підтверджує готовність до подальшої співпраці в обговоренні та удосконаленні ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Відповідність цілей та програмних результатів навчання ОП «Садівництво та виноградарство» тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці підкреслюється моніторингом кон'юнктури зазначеного ринку в Україні та світі на постійній основі. Так, протягом останніх років площі під плодово-ягідними насадженнями в Україні постійно збільшуються з огляду на зростання попиту на продукцію садівництва, овочівництва та виноградарства. Особливо яскраво таке зростання спостерігається у сфері ягідництва та горіхівництва. Наміри до збільшення площ і висказали стейкхолдери від працедавців. Крім того регіональні потреби щорічно обговорюються на науково-практичному семінарі День саду Уманського НУС, а також на щорічній інтернет-конференції «Інновації в садівництві» в яких приймають участь усі групи стейкхолдерів. Сучасні технології виробництва плодів і ягід супроводжується новими технологічними та технічними досягненнями. Вищезазначене підкреслює безпосередній взаємозв'язок між цілями ОП та тенденціями розвитку спеціальності та ринку праці в частині важливості набуття майбутніми фахівцями знань та умінь для застосування у професійній діяльності, спрямованих на отримання високих врожаїв плодівих, овочевих, ягідних культур, а також винограду засобами теоретичного та практичного навчання. В процесі розробки ОП «Садівництво та виноградарство» було враховано досвід провідних ЗВО країни, які вже протягом тривалого часу здійснюють підготовку фахівців за аналогічними освітніми програмами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Зокрема, Національний університет біоресурсів і природокористування України, Вінницький національний аграрний університет, Ужгородський національний університет, Таврійський державний агротехнологічний університет, Подільський державний агро-технічний університет. За результатами вивчення аналогічних освітніх програм був сформований перелік дисциплін, який повною мірою дозволяє досягнути цілей та програмних

результатів навчання зважаючи на кваліфікацію науково-педагогічних працівників, матеріально-технічну базу УНУС та регіональні особливості вирощування культур. Переважну кількість кредитів було виділено дисциплінам циклу професійної підготовки. Експертною групою встановлено, що при розробці даної ОП не враховували досвід аналогічних іноземних ОП. Хоча у ЗВО наявні, як тісні зв'язки так і договори, угоди на співпрацю між установами Польщі, Німеччини, США, тому радимо використовувати дану можливість.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

При розробці ОП та формуванні програмних результатів навчання використано Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 203 – Садівництво та виноградарством галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/203-sadivnitstvo-ta-vinogradarstvo-bakalavr.pdf>). Основним завданням розробленої ОП є забезпечення можливості здобуття поглиблених знань з садівництва та виноградарства, яка передбачає визначену зайнятість та можливість подальшої освіти і здобуття освітнього рівня магістр. Порівняльний аналіз цілей ОП її кредитного обсягу (240 кредитів ЄКТС), фахових компетентностей, програмних результатів навчання та форм атестації здобувачів в ОП та Стандарті вказує на їх відповідність.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

До формування цілей та програмних результатів навчання залучені всі групи стейкхолдерів. Проведення онлайн опитування здобувачів вищої освіти. Значна та ефективна практична підготовка здобувачів освіти. Залучення до освітнього процесу професіоналів практиків. Академічна спільнота, яка забезпечує ОП, продемонструвала, що ця ОП враховує тенденції розвитку спеціальності і галузевий контекст, тенденції розвитку ринку праці, регіональний контекст та досвід аналогічних вітчизняних ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Під час проведення акредитаційної експертизи експертною групою виявлені такі незначні слабкі сторони програми: слабка грань між унікальністю та типовістю програми, та неврахований досвід аналогічних іноземних програм. Надані такі рекомендації: в особливостях ОП варто акцентувати увагу на плодovitих, овочевих культурах і винограду та їх інноваційних технологіях вирощування для всіх умов України. Зазначити спрямованість на гармонійний розвиток особистості в освітньому процесі, який задекларований місією ЗВО. Врахувати досвід аналогічних іноземних ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП та освітня діяльність в цілому відповідають Критерію 1 та мають недоліки, що не є суттєвими. Такий висновок ґрунтується на достатньо високому ступені відповідності ОП якісним характеристикам підкритеріїв 1.2,1.3,1.4. Виявлені недоліки в частині формулювання цілей ОП (відповідність за підкритерієм 1.1) можуть бути швидко усунені більшою деталізацією.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми складає 240 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає обсягу освітньо-професійної програми за рівнем бакалавра. Основна частина освітніх компонентів програми, становить 3-4 кредити. Спеціалізовані фахові компоненти логічно збільшені у кредитному обсязі.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітня програма належним чином структурована і містить всі необхідні позиції та визначення (загальна інформація, мета, опис, перелік компетентностей та програмних результатів навчання, перелік освітніх компонентів, атестація здобувачів тощо). Структурно-логічна схема побудована ступенево за семестрами, де освітні компоненти логічно поступово накладаються одні на інші, але було б бажано на зображеній схемі додати існуючі міждисциплінарні зв'язки, для кращої візуалізації користувачами ОП, ці зв'язки, легко додати на існуючу схему. Згідно матриці відповідності освітні компоненти, що включені до освітньої програми, в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Усі програмні результати навчання, що передбачені стандартом вищої освіти, забезпечуються обов'язковою складовою програми. Обов'язкові освітні компоненти, включені до ОП, у сукупності призводять до досягнення програмних результатів навчання. Варто зазначити, що обов'язкові освітні компоненти містять і гуманітарну складову, це відображено у навчальному плані за ОП. Матриця відповідності визначених стандартом компетентностей дескрипторам НРК зрозуміла і показує повне забезпечення дескрипторів. Через матрицю відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання показано, що майже кожен ПРН охоплений змістом освітньої програми (https://drive.google.com/file/d/1fEbudZ7-_ACySWarEuGMTefMIe3aW1bM/view)

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Опис змісту предметної області ОП «Садівництво та виноградарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає опису предметної області затвердженого стандарту спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство», що підкреслюється її метою, предметною областю, орієнтацією, основним фокусом, програмними компетентностями та результатами навчання. Так, метою ОП є формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування у професійній діяльності сфери плодоовочівництва і виноградарства, спрямованих на вирішення комплексних задач з вирощування та переробки продукції плодоовочівництва, виноградарства, а також закладання та догляду за ягідними насадженнями. Предметною областю вивчення є особливості росту та розвитку плодоовочівництва та виноградарства із використанням комплексу агротехнічних заходів для отримання максимальних врожаїв високої якості та найбільшого економічного ефекту в конкретних ґрунтово-кліматичних умовах, а також в умовах закритого ґрунту. Обов'язкові компоненти освітньої програми «Садівництво та виноградарство» повною мірою відповідають її змісту, предметній області та меті і спрямовані на досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання. Окрім того пропонувані в каталозі елективних дисциплін компоненти, лише логічно посилять ПРН, зорієнтованих на певний вид культур здобувачів вищої освіти. Теоретичне наповнення компонент включає теоретико-методологічні засади ефективного господарювання у сферах плодівництва, овочівництва та виноградарства. Зміст таких освітніх компонентів відповідає предметній області освітньої програми.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП складається із обов'язкових дисциплін та дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти. Вибіркова складова ОП становить 25% від загального обсягу за освітньої програми - 60 кредитів ЄКТС, що складає 21 дисципліну, така побудова ОП у повному обсязі дає можливість кожному здобувачеві вищої освіти створити індивідуальну освітню траєкторію. Порядок формування вибіркової компоненти індивідуального плану здобувача вищої освіти регулюється Положенням про вибіркові дисципліни в Уманському національному університеті садівництва (далі Положення) від 7 жовтня 2019 року (нова редакція, попереднє від 28.04.2016). Згідно з Положенням ознайомлення із процедурою та переліком вільного вибору дисциплін здійснюється до 01 листопада поточного року та до 01 грудня поточного року здобувачі вищої освіти здійснюють свій вибір шляхом підписання заяв. Здобувачі мають право обрати вибіркові дисципліни, як на весь термін навчання, так і на наступний рік або семестр. За визначеними умовами, здобувачі вищої освіти мають право обрати будь-які дисципліни, які викладаються на інших програмах. Форма індивідуального навчального плану та порядок його ведення затверджена Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти від 27.08.2018 року. Діючий Каталог елективних дисциплін недостатньо структурований щодо поділу дисциплін згідно планів на дисципліни загального блоку та професійного і побудований таким чином, що обрати їх можна лише через посилання спершу на факультет

і як наслідок на відповідні кафедри, це дещо подовжує процес вибору дисциплін, та потребує консультативної допомоги з боку або НПП або студентів старших курсів, що ускладнює повноцінну реалізацію здобувачами вищої освіти свого права вільного вибору. У каталозі відсутній виокремлений перелік загальних дисциплін. За результатами опитування у фокус-групах було з'ясовано, що у ЗВО триває робота над формуванням загального каталогу. Проте, варто відмітити, що вибіркова частина ОП, яка є в навчальному плані дає повну свободу вибору здобувачам освіти, адже не існує жодної рекомендації щодо можливих дисциплін, окрім їх ваги у кредитах, та їх кількості у тому чи іншому семестрі.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітньою програмою «Садівництво та виноградарство» та навчальним планом (12 кредитів навчальної практики та 12 кредитів виробничої практики) передбачено практичну підготовку здобувачів, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Відповідно до Положення про організацію проведення практичної підготовки студентів Уманського національного університету садівництва, практика студентів є невід'ємною складовою частиною освітнього процесу підготовки фахівців. Здобуті під час теоретичного навчання компетентності закріплюються проходженням практик. Практичних навичок здобувачі набувають в навчально-виробничому відділі УНУС, який має в своїй структурі: дослідні сади 70 га, ягідники 0,9 га, виноградник 0,35 га, плодорозсадник 4 га, дослідні овочеві ділянки 10 га, теплиці та оранжереї. Практична підготовка проводиться викладачами УНУС та спеціалістами з фаху. Терміни проведення практичної підготовки визначаються навчальним планом. Перед початком кожного виду навчальної практики проводять інструктаж з техніки безпеки. Перед початком проходження виробничої практики здобувачам надається консультативна інформація, методичні вказівки та проводиться ознайомлення з місцями можливих баз практики. Здобувачі ОП мають можливість проходження виробничої практики на дослідному полі УНУС та в провідних садівничих господарствах та установах: <https://plodo.udau.edu.ua/ua/navchannya/praktika/bazi-praktik.html>. З метою забезпечення можливості для якісного проходження практики в Україні за ОП підписано відповідні договори. Окрім того під час зустрічі зі студентами виявлена можливість практик за кордоном, які співпадають з термінами практик за планом. Здобувачі освіти мають змогу обрати господарства за різними спрямуваннями (садівництво, ягідництво, овочівництво чи навіть квітникарство та розмноження декоративних рослин, які також є об'єктами вивчення ОП). Варто відмітити, що поточна ОП "Садівництво та виноградарство" у порівнянні з ОП вступників 2016-2017(<https://drive.google.com/file/d/18LnBvko3Qt2X8A7VFSmOILximnDViB4g/view>) навчального року посилена у сенсі практичного навчання, за рахунок збільшення кількості кредитів і як наслідок збільшення тривалості практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП дозволяє студентам впродовж періоду навчання сформувати соціальні навички, які визначаються загальними компетентностями (ЗК1-ЗК12) ОП «Садівництво та виноградарство» і забезпечуються програмними результатами навчання (ПР1-ПР4; ПР10,Ю ПР14-ПР16). Так, з-поміж загальних компетентностей, спрямованих на формування соціальних навичок доцільно представити здатність до аналізу та синтезу; здатність працювати в команді; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Основними формами та методами навчання, що забезпечують набуття соціальних навичок за ОП «Садівництво та виноградарство» є конкурси студентських робіт, олімпіади, наукові доповіді на конференціях, участь у студентських гуртках, практичних тренінгах, майстер-класах, художній самодіяльності. Все перелічене забезпечує постійну взаємодію здобувачів вищої освіти з різними групами стейкхолдерів та між собою.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти – бакалавр спеціальності – 203 Садівництво та виноградарство, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 1067 від 29.10.2018 р. Бакалавр з садівництва та виноградарства здатний виконувати такі професійні роботи згідно із Національним класифікатором ДК 003:2010 «Класифікатор професій», затвердженим наказом Держспоживстандарту від 28.07.10 р. № 327: 2213.1 агроном-дослідник, дослідник із плодовоовочівництва та виноградарства 3212 Технолог із агрономії, агротехнік. Фахівець з плодовоовочівництва та виноградарства. Спеціаліст з організації та ведення фермерського господарства. Агроном відділення (бригади, сільськогосподарської дільниці, ферми, цеху). 2213.2 Керівник сільськогосподарського підприємства, у т.ч. фермерського. Головний агроном та агроном сільськогосподарського підприємства. Агроном-інспектор. Агроном-хімік. Агроном-менеджер. Менеджер-консультант з агрономії. Це досягається за рахунок освітніх компонентів. Технолог із агрономії, агротехнік. Фахівець з плодовоовочівництва та виноградарства. Спеціаліст з організації та ведення фермерського господарства. Агроном відділення досягається освітніми обов'язковими компонентами ОП

від ОК12 до ОК36; керівника сільськогосподарського підприємства, у т.ч. фермерського ОК1– 6, ОК15–17, ОК24, ОК36, а також за рахунок вибіркової компоненти.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Одиницею вимірювання обсягу навчального навантаження студента, необхідного для досягнення програмних результатів навчання, є кредит ЄКТС, його обсяг становить 30 годин. Рекомендована структура кредиту ЄКТС в УНУС для бакалаврського ступеня вищої освіти становить – 40–45% аудиторних занять та 55–60% – самостійна робота (для денної форми навчання). Тижневе аудиторне навантаження здобувачів освіти не перевищує 25 год, кількість видів підсумкового контролю становить не більше восьми на семестр. Для співвіднесення обсягу окремих ОК ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів (включно із самостійною роботою) застосовують логістичний та студентоцентризований підхід, який в УНУС успішно впроваджується шляхом анкетування студентів, зустрічей з кураторами академічних груп, оприлюдненням графіків навчального процесу і самостійної роботи студентів. Зміст самостійної роботи студента з кожної дисципліни визначається робочою програмою дисципліни. Розроблені НМК та методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи, розроблено її графік (Положення про організацію освітнього процесу в УНУС). Серед аудиторних годин перевагу мають лабораторно-практичні заняття, що дійсно дозволяє закріпити навички та оцінити знання, отримані на лекціях і під час самостійної роботи, отримати додаткові практичні фахові вміння.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма навчання наразі не здійснюється, але готується до впровадження, інформація отримана при спілкуванні у різних фокус групах, зокрема про це говорив гарант ОП, декан факультету та інші члени академічної спільноти

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Загальний обсяг ОП у кредитах ЄКТС відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Зміст ОП «Садівництво та виноградарство» за освітнім ступенем бакалавр у повному обсязі відповідає предметній сфері заявленої спеціальності. ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних (soft skills) та професійних навичок, що відповідає цілям програми. Зміст ОП відповідає затвердженному стандарту освіти. Виявлено раціональне співвідношення фактичного навантаження здобувачів освіти та обсягу окремих освітніх компонентів ОП у кредитах ЄКТС.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Пропонуємо впровадити на ОП «Садівництво та виноградарство» підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою, для ще кращої практичної підготовки здобувачів вищої освіти, це дозволить ще більш широко використовувати індивідуальні освітні траєкторії

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Інформацію щодо критерію викладено в повній відповідності зі звітом про самооцінювання. Під час проведення бесіди зі здобувачами вищої освіти встановлено, що на практиці реалізується можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, забезпечується належна практична підготовка, завдяки потужній матеріально-

технічній базі університету, та наявності договорів про співпрацю з провідними господарствами. Структура ОП має ряд несуттєвих недоліків.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Вступ на навчання за ОП здійснюється відповідно до правил прийому і регламентується Положеннями про організацію та проведення вступних випробувань в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/admission/2019/Polozhennya-pro-organizaciyu-ta-provedennya-vstupnih-viprobuvan-2019.pdf>) та про приймальну комісію (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/admission/2019/Polozhennya-pro-PK-2019.pdf>). Правила прийому до Уманського НУС розміщені на сайті університету. Згідно правил прийому <https://admission.udau.edu.ua/assets/files/pk-2020/pravila-prijomu-2020/pravila-prijomu-gotovi.pdf> При вступі на ОР бакалавра на основі повної загальної середньої освіти будуть приймати сертифікати ЗНО з трьох конкурсних предметів отриманих у 2017-2020 роках. При вступі на бюджетну форму навчання приймаються сертифікати ЗНО з: 1. української мови та літератури; 2. біології; 3. хімії або математики. При вступі на навчання на основі молодшого бакалавра необхідний сертифікат ЗНО з Української мови та літератури і фахове вступне випробування. Експертна група відмітила чіткість і зрозумілість правил прийому ОП, які не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Зміст вступних випробувань відповідає рівню початкових компетентностей, потрібних для навчання за ОП. Так перелік предметів та сертифікатів ЗНО обов'язково включають біологію, варто відзначити, що було збільшено коефіцієнт сертифікату ЗНО з означеної дисципліни, це регламентується правилами вступу. Для вступників на основі молодшого бакалавра фахове вступне випробування, для якого наказом ректора УНУС створена предметна комісія з «Садівництва та виноградарства». Оприлюднені програми вступних випробувань відповідають рівневі вхідних компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання на програмі.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО чітко та зрозуміло викладені й регулюються рядом положень: Положенням про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-viznannarezultativ.pdf>), Положенням про академічну мобільність студентів Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist-studentiv-Umanskogo-NUS.pdf>) Положенням про порядок переведення та поновлення студентів до Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/polozhennya-properovedennya-ta-ponovlennya-studentiv.pdf>), Положенням про порядок визнання Уманським НУС документів про освіту, наукові ступені та вчені звання, здобуті в іноземних установах (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/Polozhennya-pro-poryadok-viznannyadokumentiv-pro-osvitu.pdf>), Положенням про індивідуальний план здобувача вищої освіти (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/education/Polozhennya-pro-iNPS.pdf>) Таким чином, процедури є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентуються Положенням про порядок визнання в Уманському НУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-poryadok-viznannya-rezultativ-navchannya.pdf>). Згідно з цим Положенням, в університеті дозволяється перезараховувати результати навчання, отримані у неформальній освіті, як окремі дисципліни. Під час інтерв'ювання здобувачів освіти, виявлено, що такої потреби на ОП поки не траплялось, але з можливістю такою вони ознайомлені.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Процедури вступу є чіткими, зрозумілими та оприлюдненими для широкого загалу, що підтверджено в ході бесіди зі здобувачами та на сторінці приймальної комісії ЗВО офіційного веб-сайту університету. Доступність до ОП та визнання результатів навчання регламентуються низкою положень, які охоплюють всі можливі види отриманих результатів навчання включно з отриманими у неформальній освіті, всі положення представлені на офіційному веб-сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію у всіх чотирьох підпунктах.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання в Уманському НУС регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу, освітніми програмами та робочими програмами навчальних дисциплін і силабусами, описані в робочих програмах навчальних дисциплін, в цілому сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання і загалом відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Формами організації освітнього процесу є навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка і контрольні заходи. Під час навчання і викладання за освітньо-професійною програмою «Садівництво та виноградарство» для здобувачів використовуються студентоцентрований, проблемно-орієнтований, професійно-орієнтований, комунікативний та міждисциплінарний підходи, ініціативне самонавчання. В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: лекції (бесіди і презентації), практичні заняття, семінари, інтерактивні заняття (робота в малих групах, кейс-метод, ділові ігри, тренінги, мозковий штурм та ін.), індивідуальні заняття, консультації з викладачами, самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle, виробнича і переддипломна практика. Результати інтерв'ювання здобувачів вищої освіти підтвердили, що форми і методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, а саме: критерії та методи оцінювання оприлюднюються заздалегідь для всіх видів робіт здобувача вищої освіти та контрольних заходів; у відносинах між здобувачами вищої освіти та викладачами присутня взаємна повага, прагнення до діалогу; застосовуються різні способи подачі матеріалу, заохочення до навчання; існує формальна процедура оскарження результатів контролю здобувачами вищої освіти. Опитування здобувачів показало, що вони задоволені формами та методами навчання і викладання. Слід зазначити, що ОП визначено обрання кваліфікаційної роботи або іспиту, а в робочій програмі прописано тільки іспит. Роз'яснення здобувачам вищої освіти про переваги тій чи іншій форми та методу навчання не відбувається.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами зустрічі зі здобувачами освіти було встановлено, що їм своєчасно та в доступній формі надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання; дана

інформація є зрозумілою для здобувачів освіти. Уманський НУС забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів, потрібних для навчання. Навчання в УНУС здійснюється у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» та регламентується Положенням про організацію освітнього процесу, освітніми програмами та робочими програмами навчальних дисциплін і силабусами. Така інформація подана у таблиці 1 «Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП» самоаналізу. Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про діяльність за ОП публікується на сайті УНУС, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, студентів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Така інформація доступна у формі опису дисциплін, розміщених на сайті університету, у складі інформаційного пакету ЄКТС на сайті університету. Окремі методичні матеріали, робочі програми, конспекти лекцій розміщені в електронному модульному середовищі навчального процесу Moodle та репозитарії університету. Терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентуються розкладами занять, графіками іспитів, графіками роботи екзаменаційних комісій, консультацій, захистів курсових робіт і практик, а також наказами на проведення практик. Розклади занять і графіки консультацій оприлюднюються не пізніше, ніж за три дні до їх початку. Графіки підведення підсумків заліків і складання іспитів оприлюднюються не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії. Інформація своєчасно доводиться до учасників освітнього процесу в усній та друкованій формах. Під час вивчення робочих програм навчальних дисциплін виявлено, що з необхідних 53 робочих програм (включаючи з елективного списку) в справі надано лише 35. Також 90% робочих програм приведені без підписів та печаток; дві значаться за 2018 роком. Літературні джерела в робочих програмах, які рекомендуються здобувачам ВО починаються з 60 років минулого сторіччя, а новітніх незначна кількість.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Експертна група підтверджує поєднання навчання та досліджень і взаємодію між здобувачами вищої освіти та науково-педагогічним персоналом в частині опублікування тез доповідей здобувачів на конференціях різного рівня (вузівських, Всеукраїнських, міжнародних), функціонування наукового гуртка на кафедрі (https://drive.google.com/file/d/1LsSLuT3ohO2LGhJ9FQxd_vaueh5ObhX9/view), функціонування наукових шкіл, участі у конкурсах студентських наукових робіт за напрямками тематики кафедри та олімпіадах здобувачів вищої освіти, дає можливість проведення наукової роботи за кордоном (https://drive.google.com/file/d/1SaB_GvxKKVJfLBomFZU_bRoNXX0i1IX/_view та <https://plodo.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/diyalnist-kafedry/stazhuvannya.html>). Практичних навичок здобувачі набувають в навчально-виробничому відділі УНУС, який має в своїй структурі: дослідні сади 70 га, ягідники 0,9 га, виноградник 0,35 га, плодородсадник 4 га, дослідні овочеві ділянки 10 га, теплиці та оранжереї. Здобувачі ОП мають можливість проходження виробничої практики на дослідному полі УНУС та в провідних садівничих господарствах та установах: <https://plodo.udau.edu.ua/ua/navchannya/praktika/bazi-praktik.html> Наукові доробки здобувачів ВО та НПП представлені на сайті кафедри <https://plodo.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/nagorodi.html>, а також взаємозв'язок нових дослідників (аспірантів) та здобувачів вищої освіти <https://plodo.udau.edu.ua/ua/studentu/innovacijni-tehnologii-v-navchalnomu-procesi-konturne-obrizuvannya-yabluni.html>. Експертна група відзначає відповідність вимогам забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до пункту 3.5.1.3. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>) та Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-navchalno-metodichnijkompleks-disciplini.pdf>) здійснюється постійна підготовка та оновлення змісту освітніх компонентів, передбачених навчальними планами. Якщо навчальна дисципліна викладається не перший рік, навчально-методичний комплекс (НМК) оновлюється щорічно. На основі останніх наукових досягнень і сучасних практик розширюється зміст робочої навчальної програми, удосконалюється освітній контент, уточнюється календарний план викладання, доповнюється список літератури, тощо. Контроль за якістю НМК дисциплін, їх змістовим наповненням і оновленням постійно здійснюють завідувачі кафедр, декани та науково-методична комісія факультету, а також навчальний відділ спільно з відділом моніторингу якості освіти під час щорічної перевірки готовності науково-методичного забезпечення навчального процесу на кафедрах і деканатах факультетів Уманського НУС до нового навчального року. Викладачі розробляють навчально-методичну літературу та приймають участь у науковій діяльності шляхом публікації статей та участі у конференціях. Викладачі Уманського НУС оновлюють зміст освітніх компонентів, включаючи у робочі програми навчальних дисциплін найбільш актуальні та новітні наукові досягнення у галузі та використовують в освітньому процесі свій власний дослідницький досвід (<https://plodo.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/diyalnist-kafedry/stazhuvannya.html> та <https://drive.google.com/file/d/15vNlEY1szorpCI--hp1soGKHssPE6sKp/view>). Зазначена інформація в самоаналізі була підтверджена під час спілкування з НПП та адміністрацією університету. Слід відмітити незадовільний контроль за виконанням моніторингу якості робочих програм дисциплін. Під час вивчення робочих програм навчальних дисциплін в деяких з них експертна група зазначила застарілі інформаційні джерела. Рекомендовано оновити список джерел і рекомендованої літератури. Оновлення змісту освіти доцільно здійснювати по завершенню вивчення навчальних дисциплін на підставі аналізу результатів підсумкового оцінювання, зворотного зв'язку

(опитування здобувачів вищої освіти після завершення вивчення освітнього компонента), тенденцій розвитку спеціальності, результатів відповідних наукових досліджень.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Освітній процес за ОП передбачає тісний зв'язок навчання, викладання та наукових досліджень із інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. У ЗВО функціонує центр міжнародної освіти та співпраці (<https://foreign.udau.edu.ua/>), діяльність якого спрямована на інтеграцію університету до світового науково-освітнього простору, сприянню міжнародній академічній мобільності, проектній та грантовій роботі. Згідно самоаналізу навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО наступним чином: у межах ОП розробляються навчальні плани і програми з урахуванням міжнародних стандартів і рекомендацій; згідно з ОП та навчальним планом освітнім компонентом є «іноземна мова», що забезпечує удосконалення мовної підготовки студентів відповідно до міжнародних стандартів; здійснюється стимулювання та моніторинг публікаційної активності викладачів університету в авторитетних міжнародних виданнях, у тому числі, які входять до баз Web of Science, Scopus та ін.; розширюються програми обміну студентів та стажування викладачів з іноземними університетами-партнерами на засадах двосторонніх угод. Здобувачі освіти у межах ОП та НПП мають доступ до міжнародних баз даних Web of Science та інформаційних ресурсів відкритого доступу: ABC Chemistry, Academic journals, Cornell University Library, – Directory of Open Access Journals, Hindawi. Під час спілкування з адміністративним та професорсько-викладацьким персоналом, а також студентами було встановлено, що вони проінформовані про можливості академічної мобільності, програмах міжнародного обміну та участь в міжнародних проектах. Викладачі кафедри плодівництва і виноградарства брали участь у наукових програмах (США) та проходили стажування за програмою обміну (в ЗВО Польщі). Науково-педагогічні працівники отримали досвід застосування інноваційних методів навчання, який було використано після повернення до УНУС (<https://plodo.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/diyalnist-kafedry/stazhuvannya.html>), здобувачі вищої освіти (https://drive.google.com/file/d/1SaB_GvxKKVJfLBomFZU_bRoNXX0iIX_/view).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання та викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання і відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. В ЗВО належний рівень інформованості здобувачі вищої освіти стосовно освітнього процесу. Усім учасникам освітнього процесу ОП своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Здобувачі вищої освіти мають можливість розвивати необхідні компетентності та займатися науковою роботою завдяки участі у наукових гуртках, наукових школах, студентських наукових товариствах і конференціях. Проводиться робота з інтернаціоналізації діяльності університету

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Робочі програми оформлені не в одному стилі, літературні джерела застаріли, більшість програм не мають підписів та печаток на титульній сторінці. Список джерел і рекомендованої літератури у робочих програмах ОП повинен містити результати наукових досліджень викладачів ОП. Рекомендуємо більше уваги приділити участі здобувачів вищої освіти та викладачів за ОП у виконанні держбюджетних, міжнародних проектів, програмах академічної мобільності та інших заходах ЗВО в напрямку інтернаціоналізації діяльності. Рекомендовано поширити практику опублікування наукових досліджень у закордонних наукометричних базах та виданнях; розширити географію співавторів статей, наукових досліджень викладачів, в тому числі враховуючи інтернаціоналізацію діяльності закладу вищої освіти; сприяти продовженню наукових досліджень здобувачів. Експертна група рекомендує посилити навчання та викладання методами активного навчання, методи розвитку креативності, критичного мислення тощо, оскільки вони додатково сприятимуть розвитку soft skills, які є затребуваними на ринку праці.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Експертна група зазначає, що форми і методи навчання та викладання за ОПП дають можливість здобувачам вищої освіти досягнути заявлених цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Недоліки можуть бути враховані та виправлені в найближчий час.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Інформація по контрольним заходам міститься в робочих програмах дисциплін, що розміщені на сайті університету. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому. У робочих програмах навчальних дисциплін наведений розподіл балів за змістовними модулями. Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання. Форми контрольних заходів в рамках поточного та підсумкового контролю є чіткими та зрозумілими, заздалегідь оприлюдненими.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти України із галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство» першого (бакалаврського) рівня (затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 1067 від 29.10.2018 р.). Слід зазначити, що контрольні заходи у межах навчальних дисциплін в Університеті включають поточно-модульний та підсумковий контроль. Підсумковий контроль – екзамен або залік. Атестація здійснюється екзаменаційною комісією після завершення теоретичного та практичного навчання. Одним із додаткових видів контролю є ректорський контроль, який проводиться щорічно з окремих дисциплін ОП у вигляді ректорської контрольної роботи. Зазначені факти були підтверджені при співбесіді з НПП університету та здобувачами вищої освіти. Також було вказано на стримуючий фактор проведення ректорського контрольного заходу та його впливу на оцінку за дисципліною.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів чіткі та зрозумілі. У робочих програмах визначено правила проведення контрольних заходів протягом навчання, а також у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya--Pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-v-Umanskomu-NUS.pdf>); Положення про академічну успішність в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-akademichnu-uspishnist-v-Umanskomu-nacionalnomu-universiteti-sadivnictva.pdf>); Положення про порядок проведення моніторингу та контролю якості освіти в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-poryadok-provedennyamonitoringu-i-kontrolyu-yakosti-osviti.pdf>); Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>). Всі документи, що регламентують процедуру проведення контрольних заходів в Уманському НУС, доступні для здобувачів вищої освіти та викладачів за посиланням: <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html> При он-лайн співбесіді зі здобувачами вищої освіти було зафіксовано про знання процедури оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. При опитуванні щодо їх практичного застосування – таких випадків у них не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В Уманському НУС політика, механізми і процедури дотримання академічної доброчесності є наперед визначеними, чіткими, достатньо зрозумілими та оприлюднені у відкритому доступі та регламентуються Кодексом академічної доброчесності Уманського НУС (<https://mon.udau.edu.ua/assets/files/normativni/kodeks-akademichnoidobrochesnosti->

opus-2019-1.pdf). Здобувачі знайомі з його засадами, дотримуються їх під час реалізації ОП. У ЗВО діє офіційна система перевірки робіт на доброчесність за допомогою програми «Unicheck» (<https://www.udau.edu.ua/ua/news/akademichna-dobrochesnist-obov'yazkovaumova-suchasnoi-osviti.html>) та Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/plagiat.pdf>). Передбачена відповідальність НПП та здобувачів за порушення норм академічної доброчесності. Під час співбесіди було вказано на проведення роз'яснювальних робіт щодо дотримання академічної доброчесності як серед НПП так і здобувачів вищої освіти. Популяризація академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом проведення просвітницьких заходів. Здобувачі ВО зазначили, що вони мають можливість анонімно скористатися скринькою довіри (зазначили місце її розташування) та телефоном. Також можна записатися до фахівців служби «Довіра». При реалізації ОП не було виявлено випадків недотримання академічної доброчесності студентами.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Поточні та фінальні контрольні заходи мають чітке та зрозуміле формулювання. За ОП ЗВО забезпечує використання форми атестації, що визначена в проекті стандарту. Чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Стандарти, процедури і політика дотримання академічної доброчесності є чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. У ЗВО діє офіційна система перевірки робіт на доброчесність за допомогою програми «Unicheck».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендуємо звернути увагу ЗВО на контроль за дотриманням принципів академічної доброчесності учасників освітнього процесу. Розширити розуміння даного поняття серед студентів, а також переглянути зміст вибіркового дисциплін, особливу увагу звертаючи на визначення дисциплін їх об'єм та зміст як в ОП, так і в елективному списку.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Аналізуючи рівень відповідності критерію 5, контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність експертна група оцінювала кожен з цих елементів окремо з наступним синтезом спільної оцінки за критерієм. Зрештою експертна група прийшла до рівня відповідності «В», враховуючи вагу позитивних практик серед контрольних заходів та оцінювання здобувачів порівняно з недоліками виявленими у академічній доброчесності. Експертна група отримала переконання від академічного персоналу про неприпустимість практики порушення академічної доброчесності у майбутньому за ОП.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою були вивчені дані таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» відомостей про самооцінювання ОП та інформація отримана під час співбесіди, щодо аналізу професійної та академічної відповідності викладачів, задіяних в реалізації освітньої програми. Встановлено, що більшість НПП відповідають дисциплінам, які викладають, що забезпечує досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. З наявних 38 науково-педагогічних працівників зауваження мають: Лещенко Світлана Валентинівна – викладач «Вищої математики» не має вченого звання та ступеню, але має профільну освіту та багаторічний трудовий стаж; Буцик Роман Миколайовича – відсутнє вчене звання доцент за 12 річний стаж роботи; Усик Сергій Васильович - відсутнє вчене звання доцент за 15 річний стаж роботи; Крикунов Ігор Володимирович – 24 квітня 2015 року останнє проходження підвищення кваліфікації, на даний час прострочено; Мовчан Людмила Володимирівна - відсутнє вчене звання доцент за 17 річний стаж роботи; Шутко Сергій Сергійович – не профільна

освіта, відсутність вченого звання та ступеню, не проходив стажування, незрозумілий стаж роботи та вибір читання дисципліни; Василик Оксана Борисівна - відсутнє вчене звання доцент за 7 річний стаж роботи; Новак Андрій Васильович - відсутнє вчене звання доцент за 16 річний стаж роботи, не проходив стажування за профілем викладання дисципліни «Агрометеорологія»; Побережець Іван Іванович - відсутнє вчене звання доцент за 14 річний стаж роботи, не проходив стажування; не профільна вища освіта; Худік Людмила Миколаївна – відсутність профільної вищої освіти, наукового ступеню, вченого звання, науковий стаж лише 3 роки; Нікітіна Ольга Володимирівна - відсутність профільної вищої освіти та профільного наукового ступеню. На зустрічі з академічним персоналом та здобувачами вищої освіти була уточнена інформація щодо підвищення кваліфікації, яка проходить також в межах стажування за кордоном (<https://plodo.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/diyalnist-kafedry/stazhuvannya.html>). На прохання експертів були надані відповідні документи вказаних у відомостях про самооцінювання [13]. Під час аналізу показників рівня наукової та професійної активності НПП експертна група відзначила часткові невідповідності вимогам щодо кількості публікацій і видань, термінів публікації, обґрунтування показників відповідним підтвердженням. Рекомендовано привести показники до відповідності існуючим вимогам.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В Уманському національному університеті садівництва застосовується відповідна процедура конкурсного добору викладачів, яка регламентується Положенням про проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад. Положення містить правила та процедуру відбору НПП та вимоги до компетентності осіб, які обираються на вакантні посади. Положення передбачає достатньо широкі кваліфікаційні вимоги до конкурсантів (крім загальних вимог Ліцензійних умов також беруться до уваги основні наукові праці, науково-методичні видання, стаж роботи, проходження стажування та підвищення кваліфікації, рівень проведення занять). Діє прозора та чітка процедура проходження конкурсу на заміщення вакантних посад. При результаті бесід з НПП виявлено, що процедури конкурсного добору викладачів, у цілому, є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів на заміщення вакантних посад за ОП. Конкурсний відбір проходить засадах демократичності, прозорості та відкритості відповідно до Законів України. Необхідний рівень професіоналізму викладачів ОП забезпечується ліцензійними умовами надання освітніх послуг за відповідною спеціальністю та умовами оголошеного конкурсу, які постійно підвищують професійний і науковий рівень, педагогічну майстерність, забезпечують високий науковий і методичний рівень викладання дисциплін. Університет активно сприяє розвитку викладацької майстерності НПП (https://mon.udau.edu.ua/assets/files/normativni/pedagogichna-majsternist/planzahodiv-spriyannya-rozvitku-vikladackoi-majsternosti-npp-umanskogo-nus_2020.pdf).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертна група відзначає, що під час реалізації освітнього процесу ЗВО залучає роботодавців передусім за рахунок організації і проведення практик, а також до участі в екзаменаційних комісіях, рецензуванні освітньої програми та кваліфікаційних робіт здобувачів. Питання практичної підготовки та тематика кваліфікаційних робіт здобувачів, забезпечення працевлаштування випускників обговорюються на «Ярмарках вакансій» та на умовах договорів про співпрацю іти в освітньому процесі (<https://plodo.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/diyalnistkafedry/dogovori-pro-spiivpracu1.html>). Зазначений факт підтвердився при он-лайн зустрічі з стейхолдерами, де вони засвідчили факти співпраці та їх участі в освітньому процесі, а також які проблеми є на даний час та шляхи їх вирішення з їх точки зору.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Адміністрація університету залучає професіоналів-практиків для проведення ознайомчих лекцій, семінарів, екскурсій. Під час інтерв'ювання роботодавці засвідчили, що вони не долучаються до проведення аудиторних занять на постійній основі. Експертна група вважає, що процедура залучення фахівців-роботодавців до освітнього процесу на ОП є, але не на достатньому високому рівні.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє постійному підвищенню кваліфікації НПП у сфері їх професійних та наукових інтересів і таким чином забезпечує умови для професійного розвитку співробітників. Уманський НУС сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та у співпраці з іншими організаціями. Викладачі проходять планові підвищення кваліфікації, стажування, конференції, у т.ч. закордонні. Університет активно сприяє розвитку викладацької майстерності НПП в рамках ЗВО (https://mon.udau.edu.ua/assets/files/normativni/pedagogichna-majsternist/planzahodiv-spriyannya-rozvitku-vikladackoi-majsternosti-npp-umanskogo-nus_2020.pdf) та стажуванням за

кордоном (<https://plodo.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/diyalnist-kafedry/stazhuvannya.html>). Ця інформація була підтверджена під час проведення бесід з фокус-групами з числа науково-педагогічних працівників. Дані таблиці 2 відомостей про самооцінювання та надана ЗВО інформація свідчать, що не всі НПП, які залучені до викладання за ОП, пройшли підвищення кваліфікації за профілем роботи, а саме Шутко Сергій Сергійович, Новак Андрій Васильович, Побережець Іван Іванович. У Крикунова Ігоря Володимировича на час проходження акредитації вийшов 5-ти річний термін стажування. Підвищення кваліфікації проходить як за напрямами науково-практичної діяльності, так і спрямовано на удосконалення педагогічної діяльності та навчального процесу. В університеті діють 4 Спеціалізовані вчені ради: Д 74.844.01 - зі спеціальностей 06.01.07 - плодівництво; 06.01.15 - первинна обробка продуктів рослинництва; К 74.844.02 - зі спеціальностей 03.00.12 - фізіологія рослин; 03.00.07 - мікробіологія; 06.01.01 – землеробство; К 74.844.03 - зі спеціальності - 08.00.04 - економіка та управління підприємствами; К 74.844.04 - зі спеціальностей 06.01.06 – овочівництво та 06.01.05 – селекція і насінництво.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Експертна група встановила, що в університеті існує система стимулювання розвитку викладацької майстерності за рахунок моніторингу рівня професіоналізму. НПП відзначається грамотами, подяками та дипломами за професіоналізм та науково-педагогічну діяльність. Професійний ріст стимулюється відповідно до «Положення про преміювання працівників Уманського НУС», де розмір премії визначається залежно від особистого внеску та специфіки роботи кожного працівника, а також виплачуються премії за публікацію статей у виданнях, що індексується науково-метричними базами даних Web of Science, Scopus та патентів. Ця інформація була підтверджена при співбесіді з головним бухгалтером Уманського НУС та працівниками ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Достатня відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів цілям та програмним результатам навчання. Викладачі систематично проходять курси підвищення кваліфікації та стажування. Наявність системи рейтингування науково-педагогічного персоналу та преміювання (матеріальне та моральне) викладацького складу до розвитку професійної майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Аналіз свідчить про нерівномірність та інтенсивність наукового та практичного стажування, а строк їх проходження закінчується у більшості в наступному році. Місяця стажування не різнопланові, відсутнє закордонне при наявній можливості. Рекомендовано звернути увагу на посилення академічної та професійної кваліфікації НПП та контролю за їх проходженням, активізації наукової діяльності викладачів щодо публікації статей у фахових виданнях та виданнях, які індексовані науково-метричними базами, що рекомендовані МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection. Необхідно розвивати практику більшого залучення фахівців-роботодавців до освітнього процесу, в тому числі до проведення регулярних аудиторних занять.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Після ознайомлення з підтверджуючими документами експертна група зазначає, що недоліки (слабкі сторони) ОП за критерієм 6 в цілому не вплинули на якість освітнього процесу та не є суттєвими, можуть бути вирішені більшим залученням до реалізації освітнього процесу роботодавців, а також активізацією наукової та практичної діяльності

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених

освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ОП плодівництво і виноградарство є однією з перспективних навчальних програм на факультеті "Плодоовочівництва, екології та захисту рослин". Достатньо високий рівень її матеріальнотехнічного та навчально-наукового забезпечення є основою здійснення навчального процесу за ОП, досягнення її цілей та програмних результатів, у чому експертна група переконатися при відеоогляді матеріально-технічної бази та онлайн зустрічей з фокус групами. Студенти навчаються в забезпечених мультимедійною технікою аудиторіях, функціонує комп'ютерний клас з Internet та Wi-Fi зоною і навчально-методичний кабінет з бібліотекою, на заняттях використовуються натуральні зразки. Базою навчальної практики слугують університетські сади і ягідники, плодівний розсадник і виноградарник, оранжерейно-тепличний комплекс і споруди закритого ґрунту. Зокрема, наукова бібліотека Уманського НУС (<https://library.udau.edu.ua/>) спрямовує свою діяльність на виконання наступних завдань: інформаційне забезпечення навчального процесу університету, наукової діяльності викладачів, студентів, магістрантів та аспірантів. У бібліотеці університету функціонують такі основні складові інформаційного простору: електронний каталог, веб-сайт, репозитарій, віртуальна бібліографічна довідка, бібліографічні огляди, завдяки яким формується інформаційна база для наукового та навчально-виховного процесів підготовки майбутніх фахівців. Основними джерелами фінансування діяльності університету є: кошти державного бюджету; доходи від надання платних освітніх послуг; доходи від господарської діяльності; виконання науководослідних робіт; надходження благодійних внесків, грантів та дарунків. Документи про фінансову діяльність розташовані на сайті Уманського НУС: <https://www.udau.edu.ua/ua/public-information/>

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти ОП «Садівництво та виноградарство» навчаються в умовах сприятливого освітнього середовища в чому експертна група мала змогу переконатися під час дистанційної акредитаційної експертизи. Усі викладачі та здобувачі вищої освіти вільно і безоплатно користуються інформаційними ресурсами бібліотеки та науково-інформаційними джерелами університету, інфраструктурою що є необхідною складовою для ефективної реалізації освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти здійснюють практичне навчання з використанням досвіду провідних підприємств галузі, беруть участь у науководослідній роботі, мають можливість долучатися до закордонної виробничої практики. <https://plodo.udau.edu.ua/ua/navchannya/op-203-sadivnictvo-ta-vinogradarstvo/pershij-riven-vishhoi-osvitibakalavr/vidguki-pro-pidgotovku-studentiv.html>; <https://foreign.udau.edu.ua/ua/studentu/virobnicha-praktikaza-kordonom1.html>

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище Уманського НУС є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП, дозволяє задовольнити їх потреби та інтереси. З метою створення здорового морально-психологічного середовища для здобувачів вищої освіти проводяться виховні заходи. На засіданнях кафедр, старостатах і зборах кураторів завжди обговорюються плани виховної роботи, проблеми та перспективи впровадження заходів щодо поліпшення умов безпечності освітнього середовища та психічного здоров'я здобувачів вищої освіти. Розроблено і затверджено орієнтовний план евакуації студентів і працівників у разі виникнення пожежі та порядок оповіщення учасників навчально-виховного процесу. Усі приміщення та умови для навчання студентів відповідають діючим санітарним вимогам, згідно санітарного паспорту. <https://www.udau.edu.ua/ua/news/umanskij-nacionalnij-universitet-sadivnictva-na-varti-bezpeki.html> Розроблена програма психологічна служба «Довіра» <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psichologichna-sluzhba-universitetu/> яка надає якісну, сучасну психологічну допомогу студентам, аспірантам, викладачам та співробітникам університету. Послуги, що надаються службою, здійснюються на безоплатній основі. Студентське самоврядування є формою самоорганізації студентів, самостійною громадською діяльністю, механізмом представництва й відстоювання своїх прав і, найголовніше, можливістю самореалізації студента як відкритої, цілеспрямованої та освіченої особистості.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Підтримка здобувачів вищої освіти у Уманському НУС здійснюється підрозділами університету щодо індивідуальної взаємодії викладачів зі студентами. Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою забезпечується роботою ректорату, деканату, структурних підрозділів та, безпосередньо НПП факультету та кафедри. Інформаційна підтримка здійснюється через офіційний сайт університету, дошку оголошень, інформаційних стендів, розташованих у холах навчальних корпусів. Консультативна і соціальна підтримка забезпечується проведенням ярмарок вакансій, днів відкритих дверей, соціальних проєктів та ін. Студентське самоврядування УНУС, також бере активну участь у підтримці студентства у різних питаннях, що було підтверджено у ході відповідних зустрічей. Створено систему підтримку студентів у працевлаштуванні та сприяння кар'єрному старту. Варто відмітити ряд позитивних моментів для

всебічного фізичного та особистісного розвитку студентів що пов'язані з зокрема: наявна спортивна (дві великі спортивні зали, літні спортивні майданчики, 6 спортивних секцій) та соціальна інфраструктура (5 гуртожитків, актові зали, комп'ютерні класи з каналами доступу до мережі «Інтернет», кафе, буфети, їдальні та готельні приміщення, сучасна наукова бібліотека з читальними залами), психологічна служба «Довіра».

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

УНУС створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми проблемами: побудовано пандуси, санітарні кімнати, супровід, відповідне облаштування прибудинкової території, за необхідності аудиторії оснащуються партами, які регулюються індивідуально під кожного здобувача вищої освіти з особливими потребами. Для студентів, які позбавлені фізичних можливостей відвідувати лекції та заняття, усі необхідні матеріали надаються за допомогою Інтернету. Розроблений порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам студентства в Уманському НУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/edu/poryadok-suprovodu.pdf>

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у УНУС формується з огляду на вимоги чинного законодавства, зокрема Закону України «Про запобігання корупції», Закону України «Про доступ до публічної інформації». В Уманському НУС значна увага приділяється розробці політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій, для чого в університеті створено психологічну службу «Довіра». В корпусах наявні скриньки для можливості надання анонімною скарги. Послуги, що надаються службою, здійснюються на безоплатній основі, є конфіденційними та толерантними. Хоча за ОП «Садівництво та виноградарство» на даний час випадків сексуального домагання та насильства в університеті не було зафіксовано, у разі виникнення проблем пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією керівництво готове жорстко на них зреагувати, що врегульовано Положенням про попередження та протидію сексуальних домагань та дискримінацію в Уманському НУС. <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-protidiyu-seksualnimdomagannjam.pdf>. Політика УНУС щодо врегулювання конфліктних ситуацій передбачає комплекс заходів із запобігання їх виникнення, засобів протидії їх поширенню та зменшенню негативного впливу на освітній процес, спрямованих на зниження рівня тривожності учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітня діяльність з підготовки здобувачів ОП «Садівництво та виноградарство» забезпечується матеріально-технічною базою УНУС, яка відповідає ліцензійним вимогам та вимогам провадження освітньої діяльності. Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП, є безоплатним для здобувачів ОП «Садівництво та виноградарство» забезпечується освітня, соціальна, інформаційна та консультативна підтримка. УНУС створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами та розроблений ряд пристосувань. У ЗВО наявні політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Наявна психологічна служба «Довіра». Широка база навчальної практики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони за критерієм 7 не виявлені.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Відмічено в цілому відповідність Критерію 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси, на думку експертної групи повністю відповідає встановленню вимогам навчальному процесу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Представниками Уманського НУС було розроблено Положення «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС» керуючись яким підготовлено освітню програму «Садівництво та виноградарство» освітнього рівня «бакалавр» <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-osvitni-programi11111.pdf>. Дане Положення ґрунтується на засадах постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», наказу МОН від 11.07.2019 р. №977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Система внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті передбачає щорічний моніторинг та періодичне оновлення ОП підготовки здобувачів вищої освіти. Внесення змін до освітніх програм ухвалюється вченою радою університету. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як результати зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузей знань та потреб суспільства. Нормативні навчальні дисципліни встановлюються відповідно до компетентностей фахівців, визначених проектом стандарту вищої освіти. дотримання назв яких та обсягів є обов'язковим. Вибіркові навчальні дисципліни встановлюються університетом відповідно до пропозицій роботодавців та вибору студентів, концепції підготовки фахівців з метою задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти, ефективного використання можливостей і традицій університету. Процедура формування переліку та подальшого вивчення студентом навчальних дисциплін із циклу вільного вибору, розроблене положення про вибіркові дисципліни в Уманському НУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-vibirkovi-disciplini.pdf>

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час онлайн зустрічі здобувачі освіти та НПП підтвердили факт проведення анкетувань. Викладачі наголосили на врахуванні результатів анкетувань при застосуванні методів навчання та викладання. Студенти мають можливість надсилати пропозиції та зауваження щодо змісту робочих програм навчальних дисциплін. Під час анкетування та усного опитування здобувачі висловлюють свою думку та пропозиції стосовно змісту ОП та процедур забезпечення її якості. Також було встановлено участь представників органів студентського самоврядування у роботі комісій з розробки переліку вибіркових дисциплін, Вчених рад факультетів та Вченої ради університету. Вищезазначене підтверджує залучення здобувачів вищої освіти до процедур забезпечення якості ОП. Відповідно до Положення «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС», відділом моніторингу та якості освіти Університету, щорічно проводиться анкетування студентів щодо оцінювання ОП на відповідність програмним компетенціям, рівня якості наданих освітніх послуг. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до навчально-методичної ради ЗВО. <https://mon.udau.edu.ua/ua/novini/monitoring-ocinyuvannya-zdobuvachami-vishhoi-osviti-yakostiprovedennya-osvitnogo-procesu-v-umanskomu-nus.html> <https://drive.google.com/file/d/17OotQ4FtzTpWXiI9kJ-8cOmUwmG2lJb/viiew> <https://drive.google.com/file/d/11ohaPR95IjvIhNS7josGj-wl4aQb8Zkc/view> <https://drive.google.com/file/d/1R8WoCpVzq4ofWhjoRqaEB638QNod6NcF/view> Здобувачі вищої освіти включені до проектних груп по розробці, моніторингу та перегляду ОП, а також є членами Вченої ради факультету й Університету, на якій вона затверджується. Вони також залучені до участі у діяльності органів громадського самоврядування університету, вчених рад факультетів, вченої ради університету, органів студентського самоврядування. Порядок участі студентського самоврядування у розробці та перегляді ОП відображено у Положенні про студентське самоврядування Уманського НУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya--pro-studentske-samovryaduvannya--Umanskogo-NUS.pdf>

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За результатами проведених зустрічей з роботодавцями підтверджено, що зовнішні стейкхолдери та університет дійсно є партнерами у системі забезпечення якості ОП. В ході підготовки до ліцензування було отримано рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів, у тому числі потенційних роботодавців, серед них: ТОВ «Сіріус-Агро», ФГ «Родина Неофіти», ФГ «Партнер 2016», ТОВ «Сади Дніпра», ФОП «Заріцький М.І.». Керівництво та провідні фахівці цих підприємств обговорюють зміст та структуру освітньої програми «Садівництво та виноградарство». Були зроблені акценти на гострій потребі висококваліфікованих фахівців з даної спеціальності; покращення рівня підготовки

майбутніх бакалаврів з питань удобрення плодкових насаджень, зокрема позакореневого, фізіології рослин та хімічного проріджуванні зав'язі; покращенні підготовки майбутніх бакалаврів з питань механізації в садівництві та захисті плодкових культур; більше уваги приділити вивченню горіхоплідних культур, зокрема фундука, що є перспективною культурою для закладання промислових насаджень; необхідність введення в освітню програму дисциплін з вирощування органічної продукції садівництва; збільшення періоду проходження майбутніми бакалаврами з садівництва і виноградарства виробничої практики, що дасть можливість краще засвоїти отримані теоретичні знання. <https://plodo.udau.edu.ua/ua/navchannya/op-203-sadivnictvo-ta-vinogradarstvo/pershij-riven-vishhoi-osvitibakalavr/vidguki-na-osvitnyu-programu.html> <https://plodo.udau.edu.ua/ua/navchannya/op-203-sadivnictvo-ta-vinogradarstvo/pershij-riven-vishhoi-osvitibakalavr/vidguki-vid-virobnictva1.html> Таким чином були враховані інтереси та пропозиції стейкхолдерів-роботодавців, що було підтверджено під час онлайн зустрічі з роботодавцями. Відгуки стейкхолдерів на освітню програму: <https://plodo.udau.edu.ua/ua/navchannya/op-203-sadivnictvo-tavinogradarstvo/pershij-riven-vishhoi-osviti-bakalavr/vidguki-na-osvitnyuprogramu.html>

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП розглядається як один із індикаторів забезпечення якості освітніх послуг на освітній програмі. На сайті ЗВО створено електронний інформаційний ресурс «УНУС очима випускників» <https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/unus-ochima-vipusknikiv>, де за допомогою анкетування, збирається інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій їх працевлаштування. Інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП здійснюється, як в межах централізованої системи – громадська організація «Асоціація випускників та друзів Уманського національного університету садівництва», яка дає можливість підтримувати зв'язки людям, які отримали освіту в університеті і працюють у різних галузях народного господарства України та за кордоном, так і гарантом освітньої програми спільно із представниками випускової кафедри <https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/asocziacziya-vipusknikiv-ta-druziv-umanskogo-nus>

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf> передбачений щорічний моніторинг та періодичне оновлення ОП. Процедури щодо забезпечення якості реалізації, контролю та моніторингу внутрішніх показників освітньої діяльності за ОП проводяться на рівні засідання кафедри садівництва і виноградарства, Вченої ради факультету плодовоовочівництва, екології та захисту рослин, Вченої ради УНУС. Для перевірки ефективності засвоєння навчальних дисциплін освітньої програми проводяться взаємні і контрольні відвідування занять науково-педагогічних працівників. Система забезпечення якості закладу вищої освіти працює на високому рівні та забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі у чому переконалася експертна група під час проведення акредитації. Інфраструктура академічної платформи містить: відділ міжнародних зв'язків, низку міжнародних організацій та асоціацій, що є партнерами Уманського НУС, а також міжнародні програми та партнерство. В цілому оновлення змістовної складової освітніх компонентів ОП здійснюється відповідно до результатів науково-практичної діяльності науковопедагогічних працівників, пропозицій стейкхолдерів та контактних аудиторій.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процедури акредитації раніше не проводились за ОП «Садівництво та виноградарство», проте були попередні процедури акредитації інших ОП Уманського НУС. Реагування системи забезпечення якості ЗВО на виявлені недоліки в ОП на запропоновані зміни та рекомендації експертів відреагували позитивно та наполегливо.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті відбувається відповідно Положенню про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf> На ОП діє система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка передбачає залучення академічної спільноти кафедри до здійснення наступних процедур та заходів: визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; удосконалення планування освітньої діяльності через розробку, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд

освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; управління якості освітнього процесу; комісія якості освітнього процесу та навчально-методичний центр профорієнтації та працевлаштування. Навчально-методичний центр профорієнтації та працевлаштування координує роботу з майбутніми здобувачами вищої освіти та випускниками, зокрема забезпечує вчасне реагування на отриману інформацію щодо якості освітніх програм. Управління якості освіти – структурний підрозділ, який підпорядковується ректору ЗВО, у його складі є відділ моніторингу і відділ якості змісту освітніх програм. Комісія якості освіти – громадський орган ЗВО, до якого входять представники роботодавців, здобувачів вищої освіти, випускників, науковопедагогічних працівників. Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур забезпечення якості по можливості різноманітно. Серед них проводяться відповідні опитування, що стосуються актуальних проблем, засідання кафедр та вчених рад підрозділів присвячуються питанням якості і процедурам її забезпечення.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості у контексті ОП «Садівництво та виноградарство» є дієвою і забезпечується Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>, чіткою процедурою моніторингу та періодичного перегляду ОП за рахунок залучення стейкхолдерів. У Уманському НУС культура якості в академічній спільноті знаходиться на високому рівні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін не виявлено, проте рекомендовано врегулювати каталог елективних дисциплін, що дозволить покращити якість освітніх програм. Оприлюднити на сайті ЗВО документальне підтвердження залучення здобувачів освіти, студентського самоврядування, академічної спільноти та роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За даною ОП виявлені недоліки, які не є суттєвими та надані рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу. На думку експертної групи встановлено достатню відповідність вимогам Критерію 8. Внутрішнє забезпечення якості ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У УНУС права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються наступними документами: нормативно-правові акти, що діють в Уманському НУС розміщені на офіційному веб-сайті університету у рубриці «Нормативна база» <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html> I є доступними для ознайомлення усім бажаним з такими документами: статут <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/STATUT2019.pdf>, колективний договір <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/koldogov-20202022.pdf>, правила внутрішнього трудового розпорядку <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/pravilavnutrishnogo-trudovogorozporjadku20.10.2016.pdf> та положення про організацію освітнього процесу УНУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya--Pro-organizaciyu-osvitnogoprosesu-v-Umanskomu-NUS.pdf>

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Посилання на веб-сторінки, які містять інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів)
https://mon.udau.edu.ua/assets/files/osvitni-programi/plodoovochivnictva/sadivnictvo-ta-vinogradarstvo/203op_sadivnictvo-ta-vinogradarstvo-bakalavr-2020-2021.pdf
<https://plodo.udau.edu.ua/ua/navchannya/op-203-sadivnictvo-ta-vinogradarstvo/pershij-riven-vishhoi-osvitibakalavr.html>

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП «Садівництво та виноградарство» оприлюднена на офіційному веб-сайті Уманському: https://drive.google.com/file/d/1fEbudZ7-_ACySWarEuGMTefMezaWIbM/view Обсяг оприлюдненої інформації щодо ОП є достатнім для забезпечення можливості вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на ОП, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО дотримується вимог щодо прозорості і публічності своєї діяльності. Це є запорукою публічної довіри до його діяльності та дозволяє пересвідчитися, що заклад дійсно виконує свою суспільну місію. Відкритість має також і інструментальну цінність для інформування зацікавлених сторін про ті чи інші аспекти освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін не виявлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП характеризується прозорістю і публічністю діяльності ЗВО, а тому повною мірою відповідає Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>План візиту експертної групи 15-17 червня УНУС.pdf</i>	Yb83xzpm0NaEXQPC7ozrBKGpKDXeY/JG7M9oZiZtj08=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Іщенко Ірина Олександрівна

Члени експертної групи

Лавренко Сергій Олегович

Шульга Сергій Юрійович